

L

A

HELENE
FLOOD

C

O

M

U

N

I

T

A

T

Columna

De l'autora de *La psicòloga*

HELENE FLOOD
LA COMUNITAT

Traducció de Laura Segarra Vidal

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: *ELSKEREN*
PRIMERA EDICIÓ: NOVEMBRE DEL 2021
© HELENE FLOOD
PUBLICAT ORIGINALMENT PER H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD) AS, 2021
PUBLICAT D'ACORD AMB OSLO LITERARY AGENCY I CASANOVAS & LYNCH LITERARY AGENCY
© DE LA TRADUCCIÓ DEL NORUEC: LAURA SEGARRA VIDAL, 2021
© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2839-2
DIPÒSIT LEGAL: B. 16.510-2021
FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62
IMPRÈS A CATALUNYA - PRINTED IN CATALUNYA

www.columnaedicions.cat

AMB LA COL·LABORACIÓ DEL DEPARTAMENT DE CULTURA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

PRIMER DISSABTE

Els arbres que m'envolten són planifolis, amb unes capçades immenses i branques fortes. Aquest bosc no té res a veure amb l'avetar que vorejava la casa on em vaig criar i, tot i això, a la manera dels somniadors, sé que soc al bosc de la infància. El conec bé, sé que és d'allò més fàcil desaparèixer al seu interior. Els éssers humans seguim camins coneguts. Llavors agafem una desviació, seguint el so d'un cabirol o algun indici d'un lloc exuberant amb nabius una mica més enllà del camí. Quan reculem, tot ha canviat. En totes direccions hi ha arbres, foscos i silenciosos, capa sobre capa, i cap d'ells s'assembla als arbres que conec.

Al somni busco algú que ha desaparegut. Primer no sé qui és. Llavors entenc que són els meus fills. «Lukas!», crido, començant a córrer. «Emma!». Al meu davant s'obre una clariana al bosc. No és gran, potser hi ha cinc metres fins al lloc on torna a començar el bosc espès, però aquí els raigs del sol travessen les capçades dels arbres, és un lloc lluminós i càlid, al sòl creix gespa fresca. M'aturo. Això és preciós, però hi ha alguna cosa que no quadra. Se'm fa un nus a la gola, respiro amb dificultat. Ha passat alguna cosa espantosa.

A la sala d'estar fa el fred típic del matí. En sortir del dormitori, tanco la porta silenciosament, no vull despertar els altres. Amb

la llum anodina del matí, la sala d'estar em sembla estranya. Potser és que encara tinc el malson al cos, perquè els mobles semblen grans i seriosos; la llibreria, inaccessible; la tauleta de cafè, impròpiament endreçada. Els meus peus descalços absorbeixen el fred del parquet. Vaig a buscar les sabatilles al rebedor, me les poso i vaig a la cuina.

També està sorprenentment endreçada. Anit l'Åsmund i jo vam compartir una ampolla de vi mentre miràvem una pel·lícula força mediocre, tot i que potser després millorava —a mi em va venir son i me'n vaig anar a dormir a la meitat—. L'Åsmund deu haver endreçat. El pilot vermell del rentaplats m'indica que ja ha acabat, així que, per una vegada, es deu haver recordat d'engegar-lo abans d'anar a dormir.

Em recolzo al taulell de la cuina. Aquesta habitació és el gran argument de venda del nostre pis. Va ser aquí on es va fer la foto que omplia la portada del prospecte que ens van donar quan ens ensenyaven l'habitatge. La cuina és gran i lluminosa, i mentre que la resta de les finestres del pis donen al talús ple d'arbustos que hi ha darrere de la casa o al complex de pisos que tenim al costat, les finestres de la cuina estan orientades cap al jardí. Per aprofitar de debò la llum, l'arquitecte que va dissenyar la casa als anys cinquanta va deixar que aquesta paret estigués ocupada per una única filera llarga de finestres. Al davant hem posat la taula de la cuina i, quan ens hi asseiem, podem veure el jardinet sencer: l'entarimat amb mobles de jardí, la pomera borda, el suport amb les bústies i la tanca de fusta blanca. A fora hi ha Kastanjesvingen, el petit carrer sense sortida que acaba en una zona on girar el cotxe, si fa no fa a quaranta metres passat el nostre portal. A l'altra banda del carrer hi ha cases unifamiliars, algunes de la mateixa època que la nostra de quatre habitatges; d'altres són més recents. Darrere d'aquestes cases hi ha l'elevació anomenada Bakkehaugen, que ens separa del nucli urbà, i malgrat que no pugui veure el centre des de la finestra de la cuina, el simple fet de saber que la ciutat és allà, darrere del monticle, em transmet una agradable sensació de caliu. El simple fet de viure així, en un carrer sense sortida d'allò més tranquil, però amb la ciutat tan a prop que gairebé la podem tocar.

M'assec. Em quedo ben callada, parant l'orella. Que està despert aquí dalt? Que potser sento que es mou pel pis? És massa d'hora, però, ja ho sé. És probable que jo sigui l'única persona de tota la casa que no està dormint. No obstant això, no hi ha un silenci absolut. Les parets no estan prou ben aïllades i fins i tot se senten els vents febles, el castanyer que fuetreja les branques contra la finestra de la sala d'estar, el cruixit de la fusta quan un veí es belluga.

Encara estic mig adormida i estiro el cos. Aquesta nit he dormit molt profundament. No he sentit res quan en Lukas ha entrat al nostre dormitori. M'he despertat engegada i espantada pel malson, he obert els ulls i he vist el seu cap amb els cabells despentinats, la seva maneta molt a prop de la meua, els seus ditets amb brutícia sota les ungles i una tireta verda al voltant d'una ferida invisible al dit índex. M'he sentit d'allò més alleujada després del somni. Ell era allà, tot anava bé. Li he estufat els cabells. Quan ha entrat?

Veig que a l'altra banda del carrer en Hoffimo surt de la seva casa unifamiliar pintada de marró. S'atura als esglaons i mira al voltant, com un reietó que passa revista al regne. Llavors es posa les mans als costats, una a cada banda d'aquella panxa grossa, estira el cos i balanceja els malucs cap a un costat i cap a l'altre, amb la panxa onejant al davant. Sortirà a córrer, perquè ell és així: tot i que té més de setanta anys, surt a córrer dos cops per setmana, faci el temps que faci. El xandall blau amb una franja blanca al llarg de cada camal és una relíquia dels anys setanta i fa que la seva silueta resulti encara més còmica, però en Hoffimo té alguna cosa, una mena d'autoritat natural, que fa que no et riguis d'ell. Tenim bona sintonia, ell i jo.

—Has anat a córrer últimament? —em sol cridar per sobre de la tanca quan em veu—. El moviment és bo per al cervell, saps, Prytz? *Mens sana in corpore sano*.

Ens tractem pel cognom, és una mena de broma. Ara s'inclina endavant i toca el terra. No està gens malament aquesta flexibilitat per a un home de la seva edat i talla. Es redreça, estira el cos, a punt per posar-se a córrer. Aixeco la mà i el saludo des de la finestra, però no em veu.

Els passos de la criatura, aquells peuetes ràpids que repiquen a terra, són audibles abans que en Lukas s'apropi a la cuina. S'agafa a mi i se m'enfila a la falda. Recolza el cap contra la meva espatlla i tanca els ulls. Sé que es pot adormir perfectament aquí, que es pot adormir a qualsevol lloc. A una part de mi li agradaria limitar-se a seure aquí en pau amb el nen adormit a la falda.

—Lukas —dic—, has pujat pel teu compte a la nostra habitació aquesta nit?

Obre els ulls i aixeca el cap per mirar-me.

—Sí —diu.

No ho diu com una afirmació, però, sinó més aviat com si fos una pregunta. Sí? He fet això?

—Doncs no t'he sentit —dic.

No es digna a contestar. Torna a recolzar el cap contra la meva espatlla i tanca els ulls. Respiro fondo. Paro l'orella per si sento senyals de vida al pis de dalt. En Lukas torna a obrir els ulls.

—Mare —diu—, que podem buscar el meu tiranosauure gran?

En aixecar-me, veig que en Hoffimo baixa corrent per la seva entrada de vehicles, amb passos curts i lleugers. Quan agafa el pom de la porta, em veu. Aixeca la mà i em saluda. Alço la meva, li dedico una mena de salutació militar en reconeixement per l'esforç de l'exercici i gairebé puc veure que riu entre dents, de manera que aquell cos corpulent s'agita.

Després d'esmorzar, fem el llit i ens vestim per a la jornada. Serà moguda. Els plans estan preparats de fa molt i l'únic que hem de fer és dur-los a terme. Cada cap de setmana fins al desembre serà així. De vegades penso que som com rosegadors corrent en una roda, anant d'una cita a la següent pujant un pendent que no s'acaba mai. Fa uns anys somiava a llogar la casa, treure els estalvis del banc i comprar quatre bitllets d'avió per al Vietnam. Viure allà, regentar un hotelet en una platja. Viure el moment. Tenir temps l'un per a altre, per als nens. Veure el flux i reflux dels dies. No haver de córrer contra el rellotge, contra les activitats; no haver d'arribar a tot abans d'enfonsar-te al llit i mirar de recuperar forces per poder començar de nou l'endemà. Sentir les coses de debò. Dur una vida autèntica i en contacte amb la natura. Ja no soc d'aquest parer. A la platja del Vietnam hi hauria hagut altres coses. Ens hauríem preocupat per si l'hotel rutllava, els hostes haurien estat descontents amb tal cosa o tal altra, hi hauria hagut inundacions o sequeres, el sistema de canonades seria antic i costaria massa diners substituir-lo, etcètera.

L'Åsmund desenterra una samarreta de màniga curta de la pila del racó. Faig el llit mentre li parlo del somni; ja no en recordo els detalls, buscava alguna cosa, tenia por. Li dic que dec haver estat dormint molt profundament, perquè en Lukas ha entrat i s'ha estirat entre nosaltres i no m'he despertat.

—L'hauríem de desacostumar a això —diu l'Åsmund, men-

tre se subjecta el rellotge al voltant del canell—. Ja és prou gran per dormir sol.

—Només té quatre anys —dic.

L'Åsmund diu:

—L'Emma ja dormia tota la nit al seu llit quan tenia quatre anys. I ha de deixar de dormir durant el dia, Rikke. És massa gran perquè li calgui una migdiadeta abans de l'hora de dinar.

—Ja —dic, i ja no vull parlar més del tema.

En Lukas és el meu fill de la fortuna. Va néixer gairebé dos mesos abans d'hora. Ens estàvem instal·lant en aquest pis quan va arribar. Estava a punt de treure unes tasses i uns gots d'unes caixes quan em va agafar aquell dolor mordaç a l'abdomen i a l'esquena. L'Åsmund havia anat a recollir uns mobles nous, l'Emma era a casa de l'àvia paterna i jo era de peu dret davant dels armaris buits de la cuina pensant: «He carregat massa pes? M'he esforçat massa? M'hauria d'asseure una estoneta?».

Quan vaig anar a l'hospital, ja havia arribat l'hora. Mentre esperava el taxi, vaig telefonar a l'Åsmund, que es va ficar al cotxe i va arribar just a temps. Em van prendre el bebè de seguida que va néixer; li havien de fer proves, mesurar-lo, pesar-lo; cada minut comptava, i amb totes aquestes presses es devia haver perdut alguna informació, o potser estava tan grogui després del part que no ho vaig captar, però no estava segura de com li anava, al bebè, vivia o no? Quan van desaparèixer amb ell, em vaig girar cap a l'Åsmund i li vaig dir:

—Que hem tornat a ser pares?

L'Åsmund plorava, perquè ell és així, no ho pot evitar, li cauen les llàgrimes als casaments i als batejos. Va entrar una metgessa amb el front arrufat i els llavis premuts i, en veure-la, vaig pensar: «El bebè és mort». Al principi, vaig notar la por com un cop a l'estómac, després es va propagar a les cames i als braços, es va apropiari del meu cos. La metge no ho va captar, tampoc l'Åsmund, però durant els segons que van passar abans que ens comunicàvem que tot semblava correcte, que el bebè era petit però fort, que li farien moltes proves, que potser l'hospital ens hauria de fer un seguiment d'ara endavant, però que hi havia molts motius per creure que la cosa aniria bé, durant aquells

segons, vaig estar segura que l'havia perdut. Per a mi era una realitat. I quan vaig entendre que, malgrat tot, no l'havia perdut —o que el més probable era que no, si més no—, l'alleujament va ser tan gran que tota la resta —el risc d'asma i de TDAH i els problemes amb la funció pulmonar— em va ser indiferent. Tornava a aquell moment una vegada i una altra. Encara ho faig. El meu fill de la fortuna. En un sentit o un altre, aquest nen és un plus. L'havia perdut. El vaig recuperar.

—Doncs ja estic a punt —diu l'Åsmund.

S'ha posat l'uniforme de ciclista, negre amb unes ratlles reflectants de color groc. Mentre acompanyo l'Emma al teatre escolar i vaig a la cafeteria amb la meva germana, s'endurà en Lukas amb la bicicleta a veure un amic a Bærum. Va amb la bici elèctrica, és clar, però s'ha vestit com si s'hagués d'entrenar. S'ha engreixat una mica els últims anys. No és estrany, les coses van així. Els seus amics també s'han engreixat. A mitja trentena va passar alguna cosa. Va deixar rastres físics.

—Què passa? —pregunta.

—Què de què?

—M'estàs mirant?

Somric.

—L'uniforme de ciclista —li dic.

—Ah, això —diu—. Massa cenyit? Massa ridícul?

—No, i ara. D'allò més professional.

Em pica l'ullet.

—Tour de Tåsen, *baby* —diu, i se'n va a la sala d'estar.

El sento aquí fora aixecant en Lukas enlaire i bramant. En Lukas riu. La consciència m'agullona l'estómac, és una fiblada ràpida i dolorosa. Cap allà que hi va, doncs. El pare dels meus fills, aquest home que he promès estimar i honrar. Acabo de fer el llit, recullo la roba bruta de terra. Dalt al pis d'en Jørgen encara hi ha un silenci absolut.